

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА "ГУСЕЙНОВА проти УКРАЇНИ"

(Заява № 19175/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

11 січня 2007 року

*Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44
Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.*

У справі «Гусейнова проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

- п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
- пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
- п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
- п. В. Буткевич (V. Butkevych),
- пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
- п. Дж. Боррего Боррего (J. Borrego Borrego),
- п. М. Віллігер (M. Villiger), *судді*,

та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), *Секретар секції*,
після обговорення в нарадчій кімнаті 4 грудня 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (19175/05), поданою до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянкою України пані Валентиною Степанівною Гусейною (далі — заявниця) 16 травня 2005 року.

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженими — пані В. Лутковською та паном Ю. Зайцевим.

3. 5 грудня 2005 року Суд прийняв рішення направити заяву на комунікацію Уряду. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті заяви та її прийнятності одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця, громадянка України, народилась у 1952 році та проживає у м. Запоріжжя, Україна.

5. У 1999 році заявниця, яка є приватним підприємцем, уклала трудовий договір з Шевченківською районною державною адміністрацією м. Запоріжжя.

6. Оскільки державна адміністрація не оплатила заявниці роботи, виконані за договором, то у 2002 році вона подала проти неї позов до господарського суду Запорізької області, вимагаючи оплату за виконані роботи та компенсацію за затримку виплат.

7. 15 січня 2003 року господарський суд Запорізької області своїм рішенням присудив заявниці 16 094,52 грн¹. Це рішення не було оскаржене і набуло чинності.

8. 28 березня 2003 року відділ державної виконавчої служби Шевченківського районного управління юстиції м. Запоріжжя відкрив виконавче провадження. 3 листопада 2004 року виконавча служба повернула заявниці виконавчий документ у зв'язку з відсутністю коштів боржника, на які може бути звернено стягнення.

9. 28 травня 2003 року та 30 грудня 2004 року заявниця отримала 6000 грн² та 5000 грн³ відповідно.

10. Листами від 5 листопада та 6 грудня 2004 року Запорізьке обласне управління юстиції повідомило заявницю, що на банківських рахунках боржника немає коштів, а відчуження майна боржника є неможливим, оскільки боржник є державною установою.

11. 25 серпня 2005 року господарський суд Запорізької області повторно зобов'язав виконавчу службу виконати рішення від 15 січня 2003 року, винесене на користь заявниці. 31 серпня 2005 року виконавча служба відмовила у відкритті виконавчого провадження у зв'язку з пред'явленням виконавчих документів до органу державної виконавчої служби не за підвідомчістю виконання рішення.

12. Рішення, винесене на користь заявниці, залишається частково невиконаним.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

13. Опис відповідного національного законодавства знаходиться у справі «Ромашов проти України» (№ 67534/01, пункти 16–18, рішення від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

14. Заявниця скаржилася на невиконання органами державної влади рішення від 15 січня 2003 року у відповідний строк. Вона стверджувала, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу, у яких, зокрема, зазначено:

¹ Приблизно 2854 євро.

² Приблизно 1064 євро.

³ Приблизно 887 євро.

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

I. ЩОДО ПРИЙНЯТНОСТІ

15. Уряд подав заперечення щодо вичерпання заявницею національних засобів захисту, подібні до тих, які Суд уже відхилив у ряді рішень (див. рішення у справі «Носаль проти України», №18378/03, пункти 33–35, рішення від 29 листопада 2005 року). Суд вважає, що ці заперечення повинні бути відхилені з тих же підстав.

16. Суд робить висновок, що скарга заявниці за пунктом 1 статті 6 Конвенції на невиконання рішення від 15 січня 2003 року не є явно необґрунтованою у сенсі пункту 3 статті 35 Конвенції. Він далі зазначає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Тому вона має бути визнана прийнятною. З тих же підстав скарга заявниці за статтею 1 Першого протоколу не може бути визнана неприйнятною.

II. ЩОДО СУТІ

17. Уряд стверджував, що заявниця не пред'явила повторно виконавчий лист на виконання і тому держава не несе відповідальності за невиконання рішення. Уряд далі стверджував, що тривалість виконавчого провадження не була надмірною, виконавча служба здійснила всі необхідні дії, а право заявниці на присуджені суми ніколи не ставилось під сумнів.

18. Заявниця не погодилась. Вона стверджувала, що у виплатах була значна затримка, яка, таким чином, фактично позбавила її права володіння своєю власністю.

19. Суд зазначає, що рішення, винесене на користь заявниці, не виконувалось протягом трьох років та дев'яти місяців.

20. Суд нагадує, що він уже визнавав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї заяви (див. рішення у справах «Сокур проти України», №29439/02, пункти 30–37, рішення від 26

квітня 2005 року; *«Шмалько проти України»*, № 60750/00, пункти 55–57, рішення від 20 липня 2004 року).

21. Розглянувши всі надані матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних фактів чи аргументів, які могли б переконати його дійти іншого висновку у цій справі.

22. Таким чином, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

23. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

24. Заявниця вимагала 7708,79 грн¹, включаючи суму боргу за невиконаним рішенням суду та компенсацію матеріальної шкоди, завданої порушенням пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу, а також 7000 євро на відшкодування моральної шкоди.

25. Уряд стверджував, що скарга заявниці повинна бути відхилена як необґрунтована.

26. Оскільки заявниця вимагала виплатити їй суму, присуджену рішенням суду, Суд вважає, що Уряд повинен виплатити заявниці залишок боргу за невиконаним рішенням суду (див. пункти 7 та 9). Що стосується решти вимог заявниці щодо матеріальної шкоди, то Суд не вбачає причинного зв'язку між визнаним порушенням та стверджуваною матеріальною шкодою; тому він відхиляє цю частину вимоги.

27. Що стосується вимог заявниці щодо компенсації моральної шкоди (7000 євро), то Суд вважає цю суму надмірною. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявниці 1000 євро на відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

28. Заявниця також вимагала 50 євро на відшкодування судових витрат. Однак вона не надала жодних підтверджуючих документів.

29. Відповідно до практики Суду заявник має право на відшкодування своїх судових витрат тільки у разі, якщо ним буде доведено, що ці витрати були необхідними та дійсно понесеними, а також обґрунтованими щодо розміру.

¹ Приблизно 1218 євро.

30. Суд зазначає, що заявниця не надала жодних доказів своїх витрат. Однак заявниця могла понести певні витрати у зв'язку з її провадженням за Конвенцією. З огляду на практику Суду та надану йому інформацію, Суд присуджує заявниці суму, яку вона вимагала (див., *mutatis mutandis*, рішення у справі «Романченко проти України», № 5596/03, пункт 38, рішення від 22 листопада 2005 року).

С. Пеня

31. Суд вважає доцільним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
3. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;
4. *Постановляє*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявниці заборгованість за рішенням суду, яка досі їй належить, а також 1050 (одну тисячу п'ятдесят) євро на відшкодування моральної шкоди та судових витрат;
 - (б) сума, зазначена вище, повинна бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявниці;
 - (в) зі сплином зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;
5. *Відхиляє* інші вимоги заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено в письмовій формі 11 січня 2007 року відповідно до пп. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК (C. WESTERDIEK)

П. ЛОРЕНЦЕН (P. LORENZEN)

СЕКРЕТАР

ГОЛОВА